

MATTEÛS 22

- 15 Nu trokken de Farizeeën zich terug om zich erop te beraden hoe ze Jezus met een uitspraak in de val konden lokken.
- 16 Ze stuurden enkele van hun leerlingen samen met een aantal Herodianen naar hem toe, met de vraag:
Leraar, wij weten dat u oprecht bent en dat u in alle oprechtheid onderricht geeft over de weg van God. We weten dat u zich aan niemand iets gelegen laat liggen, u kijkt immers niemand naar de ogen.
- 17 Zeg ons daarom wat u vindt:
is het toegestaan de keizer belasting te betalen of niet?
- 18 Maar Jezus had hun boze opzet door en zei:
Waarom stellen jullie me op de proef, huichelaars?
- 19 Laat me de belastingmunt eens zien.
Ze reikten hem een denari aan.
- 20 Hij vroeg hun: Wiens beeld is dit?
en dat opschrift?
- 21 Ze antwoordden: Van de keizer.
- Daarop zei hij tegen hen:
Geef dan wat van de keizer is aan de keizer,
en geef aan God wat God toebehoort.
- 22 Ze waren zeer verbaasd toen ze dit hoorden.
Ze lieten hem staan en gingen weg.

NEGENENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR A

Matteüs 22: 15-22

Bennekom 2011

De vraag die het evangelie van deze morgen ons stelt, (is het geoorloofd belasting te betalen?) kan ons, christenen van de 21ste eeuw onmogelijk nog boeien. Bij belasting betalen denken wij niet in termen van 'geoorloofd' of 'niet geoorloofd'. Je moet gewoon je aanslag betalen. Punt uit.

Het gaat bij een Bijbelverhaal echter niet alleen om het verhaal. Vaak is het veel belangrijker hóé het verhaal verteld wordt, welke details er in meespelen, welke handelingen er verricht worden, welke woorden er gebruikt worden.

Een eerste aanwijzing om dit verhaal op spiritueel niveau te lezen, vinden we in de vleiende woorden, die de evangelist deze would be gewetensbezwaarden in de mond legt. Op het niveau van het verhaal menen ze er natuurlijk niks van. Maar voor de gelovige lezer spreken ze boekdelen. Ze belijden immers de waarheid over Jezus ondanks hun spottende toon.

Meester, wij weten dat u oprecht bent
en in alle oprechtheid onderricht geeft over de weg van God.
We weten dat u zich aan niemand iets gelegen laat liggen,
u kijkt immers niemand naar de ogen.

Tegen wil dank belijden ze daarmee toch maar dat Jezus in de traditie staat van Mozes en de profeten. De vragers onderstrepen dat nogmaals door Jezus aan te spreken als 'leraar'. Wijsheidsleraar van de weg van God.

De vertelde Jezus gaat negeert hun vleierij en gaat er in het geheel niet op in. Hij stelt een onverwachte tegenvraag: hebben jullie misschien zo'n belastingmunt op zak? Laat mij die dan eens zien. Een goed verstaander van het verhaal begrijpt onmiddellijk, dat Jezus zelf zo'n munt niet bij zich draagt. Je kunt je Jezus toch niet voorstellen met zo'n afgodsbeeld op zak, terwijl hij al predikend en onderrichtend rondtrekt door Israel? Maar zij aarzelen geen ogenblik. Van geen kwaad bewust halen ze argeloos zo'n munt voor de dag. Zij wel, maar – stom genoeg - begrijpen ze niet, dat ze zichzelf daarmee al veroordeeld hebben.

Als het zo met jullie gesteld is – zegt Jezus – als je al volledig de heidense bezetting geaccepteerd hebt, als je al het gunstige economische klimaat van de bezetter hebt toegejuicht en aanvaard, als je al leeft conform de waan van de dag, geef dan wat je op zak hebt maar terug aan Caesar wat toch al bij hem hoort. Waar het mij, Jezus van Nazaret, om gaat, is veeleer dat je aan God afdraagt wat aan God toebehoort. Precies daarin schieten jullie tekort, jullie die met zoveel verve de gewetensbezwaarden uithangt!

Tussen de tegenvraag van Jezus en deze voor de handliggende conclusie zijn nog twee woorden gevallen, die helpen het hele voorval op een hoger, op een spiritueel niveau te tillen. Die twee woorden zijn 'het beeld' (icoon) en 'het opschrift', twee geladen woorden in de bijbelse traditie.

Welk beeld hebt u in uw zak, volgens welk beeld modelleert u uw leven? Is dat het beeld van de keizer, een afgod... of wat? U weet dat de bijbel al begon met te spreken over het beeld dat ons voor ogen zou moeten staan: we zijn geschapen naar Gods beeld en gelijkenis.

Volgens de joodse vroomheid betekent dit, dat wij God zouden moeten navolgen. Hoe doe je dat God navolgen? In de Thora is God ons voorgegaan met de zogenaamde Werken van Barmhartigheid. Hij deed dat toen Hij Adam en Eva kleren verschafte, omdat ze zich schaamde over hun naaktheid. De naakten kleden dus. Toen Abraham in de opening van zijn tent zat, lijdend aan de gevolgen van de besnijdenis, bezocht God Abraham en verscheen aan hem. Zieken bezoek als werk van Barmhartigheid. Maar ook troostte hij Izaak, die rouwde om de dood van zijn moeder Sara. En tenslotte, en daarmee sluit de Thora af, begroef God zelf Mozes, toen die op het eind van zijn leven in de woestijn gestorven was. Doden begraven. Dit is het beeld dat ook ons voor ogen zou moeten staan. Want precies naar dat beeld van God zijn we geschapen, naar dat beeld worden we meer méns.

Ook is in het verhaal nog het woord 'het opschrift' gevallen. Dat woord 'Opschrift' komt in het evangelie alleen hier in dit verhaal voor en – zoals u weet – staat het geschreven boven het kruis van Jezus.

Ook dat beeld: Jezus, de Gekruisigde, mag en moet ons voor ogen staan, niet alleen hier in de kerk, maar ook in het leven van alledag.. Zijn menslievendheid, die tot het uiterste is gegaan, mag ons bij alles wat we doen en laten een leidraad zijn. Die humaniteit zou het kenmerk mogen zijn en mogen worden van alle waarachtige religiositeit, en in ieder geval van alle christelijke vroomheid.